

МАТЕРІАЛИ
VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ,

ПРИСВЯЧЕНОЇ 30-РІЧЧЮ ЗАСНУВАННЯ
КАФЕДРИ ТЕРАПІЇ ІМЕНІ ПРОФЕСОРА
П. І. ЛОКЕСА

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ ТВАРИН

23-24 жовтня 2024 року
м. Полтава, Україна

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ
ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ
ХВОРОБ ТВАРИН**

Матеріали

*VIII Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції, присвяченої 30-річчю заснування кафедри
терапії імені професора П. І. Локеса*

23–24 жовтня 2024 року, м. Полтава, Україна

Е-видання ПДАУ

ПОЛТАВА – 2024

СЕКЦІЯ 2

ЗАРАЗНА ПАТОЛОГІЯ

Андрюшин О. Г., Євстаф'єва В. О. ВИДОВИЙ СКЛАД ТА ПОШИРЕННЯ ГЕЛЬМІНТОЗІВ ТРАВНОГО ТРАКТУ В СОБАК	114
Будник Д. Г. ОСОБЛИВОСТІ СЕЗОННОЇ ДИНАМІКИ НЕМАТОДОЗІВ ШЛУНКОВО-КИШКОВОГО ТРАКТУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ	116
Гаврик Б. А., Мельничук В. В. ОСОБЛИВОСТІ АСОЦІАТИВНОГО ПЕРЕБІГУ КТЕНОЦЕФАЛЬОЗУ ТА ДИПЛІДІОЗУ В КОТІВ	118
Долгін О. С. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЕПІЗООТОЛОГІЧНОГО МОНИТОРИНГУ ЩОДО ТРИХУРОЗУ СОБАК НА ТЕРИТОРІЇ МІСТА ПОЛТАВА	120
Євстаф'єва В. О., Натяглий О. М., Натягла І. В. ПОШИРЕННЯ СТРОНГІЛІДОЗІВ ТРАВНОГО ТРАКТУ В ОВЕЦЬ РІЗНОГО ВІКУ ЗА ВИГУЛЬНОГО ТА БЕЗВИГУЛЬНОГО СПОСОБІВ ЇХ УТРИМАННЯ	122
Жадан Ю. Р., Євстаф'єва В. О. ЕПІЗООТОЛОГІЧНИЙ МОНИТОРИНГ ЗБУДНИКА ТРИХУРОЗУ М'ЯСОЇДНИХ ТВАРИН У СВІТІ	125
Карпова Д. В., Зажарська Н. М. ЗНАЧЕННЯ МОЛОЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ ТІЛЬНОСТІ У КОРІВ	126
Кігіченко А. С. СЕЗОННА ДИНАМІКА ТРИХУРОЗУ СОБАК НА ТЕРИТОРІЇ МІСТА ХАРКІВ	130
Конє М. С. ЗАХОДИ ЛІКВІДАЦІЇ ТА ПРОФІЛАКТИКИ КОЛІБАКТЕРІОЗУ СВИНЕЙ В ТОВ «СІМАДА» с. ПОПІВКА ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ	132
Корчан Л. М., Корчан М. І. ПОРІВНЯННЯ ПРЕПАРАТІВ СЕЛАФОРТ І СТРОНГХОЛД ПРИ ЛІКУВАННІ МАЛОФАГОЗІВ МУРЧАКІВ	134
Корчан Л. М., Корчан М. І. ПОШИРЕННЯ ЕКТОПАРАЗИТІВ У ЕКЗОТИЧНИХ ГРИЗУНІВ ТА ХУТРОВИХ ЗВІРІВ	135
Котелевич В. А., Гуральська С. В., Гончаренко В. В. ЯКІСТЬ І БЕЗПЕЧНІСТЬ КОВБАСНИХ ВИРОБІВ – АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ	137

УДК 616.993:576.89:636.7

Андрюшин О. Г., здобувач вищої освіти ступеня магістр
Євстаф'єва В. О., доктор ветеринарних наук, професор
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
e-mail: evstva@ukr.net

ВИДОВИЙ СКЛАД ТА ПОШИРЕННЯ ГЕЛЬМІНТОЗІВ ТРАВНОГО ТРАКТУ В СОБАК

Вступ. Собака була першою одомашненою твариною і дуже довго співіснувала з людиною. Перевага одомашнення собаки була важливою в суспільствах. З іншого боку, одним із недоліків одомашнення собак є можливість передачі зоонозних паразитів, особливо гельмінтів. Найпоширенішими зоонозними гельмінтами собак є *Strongyloides stercoralis*, *Ancylostoma caninum*, *Dipylidium caninum*, *Toxocara canis* і *Echinococcus granulosus*, що означає, що вони можуть бути джерелом інвазії для людини та спричинювати різноманітні захворювання, зокрема, викликані мігруючими личинками, нематодами шлунково-кишкового тракту [2–4].

Метою досліджень було провести короткий аналіз літературних джерел щодо складу та поширення гельмінтозів травного тракту в собак у світі.

Оскільки собаки та люди співіснують поруч, забруднення об'єктів довкілля інвазійними стадіями збудників шлунково-кишкових гельмінтозів може призвести до зараження тварин і людей. Собаки будь-якого віку сприйнятливі до цих паразитів, які викликають різні симптоми відповідно до рівня імунітету господаря, виду паразита та паразитарного навантаження. Клінічними симптомами кишкових паразитів у собак є блювання, діарея, анемія, анорексія, схуднення, дерматит, зневоднення та погіршення загального стану тварини [1, 6].

Незважаючи на те, що існують ефективні методи лікування собак за паразитозів, більшість збудників мають дуже складні життєві цикли, що ускладнює лікування. За відсутності широкої обізнаності громадськості про ці проблеми, наявності значної кількості безпритульних собак є висока ймовірність циркуляції на певній території зоонозних паразитів, які забруднюють навколишнє середовище. Виходячи з наявних видів гельмінтів і місцевих факторів навколишнього середовища, що включали вологість, температуру, кількість опадів, рослинність, було продемонстровано, що поширеність гельмінтів значно відрізняється від одного географічного регіону до іншого. Тому для успішної розробки та впровадження стратегії боротьби з гельмінтами в популяції собак необхідна періодична оцінка захворюваності цими паразитами в певному регіоні [8, 11].

Зокрема, більшість дослідників зазначають, що у світі загальна поширеність гельмінтозів у собак складає в середньому 61,11 % за коливальних від 15,09 до 57,14 %. Відмінності в поширеності можуть бути пов'язані з багатьма факторами такими як, вік, порода собак, умови утримання, клімат регіону тощо [7, 9].

Згідно даних дослідників, серед обстежених собак анкілостомоз виявлено у 37,04 % собак, *Toxocara* spp. – у 24,07 %. Загалом, гельмінтоз у собак може бути пов'язаний з проблемами та недотриманням санітарно-гігієнічних умов при утриманні тварин, нерегулярна дегельмінтизація, відсутність контролю над переносниками та низька обізнаність щодо наявних інвазій та загроз зараження тварин. Поширення цих двох видів

паразитів є космополітичним, і, як правило, такі паразити мають простий життєвий цикл, пряму передачу через заковтування інвазійних яєць [5, 10].

Також, протягом 2006–2007 рр. було зібрано 763 зразки фекалій у собак у західній Померанії для визначення фауни шлунково-кишкових паразитів собак. У місті Щецин щомісяця протягом року відбирали та аналізували 648 проб фекалій у дев'яти районах міста. Під час кожного збору з кожного місця було взято шість проб фекалій. Всього досліджено 115 проб фекалій у сільській місцевості. Виявлено, що середня поширеність шлунково-кишкових паразитів серед собак у західній Померанії становила 34,84 %. У фекаліях собак виявлено сегменти *Dipylidium caninum* (4,07 %) і *Taenia* sp. (3,45 %), а також яйця п'яти видів шлунково-кишкових нематод: *Uncinaria stenocephala* (11 %), *Toxocara canis* (20,62 %), *Toxascaris leonina* (2,91 %), *Ancylostoma* sp. (4,61 %) і *Trichuris vulpis* (0,27 %). Причому, найвища поширеність ендopазитарної інвазії серед собак виявлена у липні (42,60 %), найменша – у лютому (5,56 %). Також, доведено, що збудники шлунково-кишкових паразитозів можуть перебігати як одно-, так і багаторізнобудні інвазії [12].

Висновок. Літературні дані свідчать про значне поширення шлунково-кишкових паразитозів у собак в більшості країн світу, де найчастіше реєструються цестоциди виду *Dipylidium caninum* та нематоди видів *Uncinaria stenocephala*, *Toxocara canis*, *Toxascaris leonina*, *Ancylostoma* sp. і *Trichuris vulpis*.

Література

1. Bartzk D., Schaper R. Endoparasites in dogs and cats in Germany 1999–2002. *Parasitology Research*. 2003. № 90. P. 148–150. doi: 10.1007/s00436-003-0922-6
2. Eysker M., Ploeger H. Value of present diagnostic methods for gastrointestinal nematode infections in ruminants. *Parasitology*. 2003. № 120. P. 109–119. doi:10.1017/s0031182099005752
3. Lappin M. Pet ownership by immunocompromised people. *Bayer Zoonosis Symposium, North American Veterinary Conference*. 2002. № 24 (5). P. 16–25.
4. Morand S., Mcintyre K., Baylis M. Domesticated animals and human infectious diseases of zoonotic origins: domestication time matters. *Infection, Genetics and Evolution*. 2014. № 24. P. 76–81. doi:10.1016/j.meegid.2014.02.013
5. Muriana A. N. M., Ridwan Y., Tiuria R., Akbari R. A. Helminthiasis on cats in Starvet Clinic Bogor. *ARSHI Vet. Lett.* 2018. № 2 (4). P. 63–64.
6. Prevalence of intestinal parasites of dogs under veterinary care in Maracaibo / R. A. Ramirez-Barrios et al. *Veterinary Parasitology, Regional Studies and Reports* 2004. № 121 (1). P. 11–20. doi:10.1016/j.vetpar.2004.02.024
7. Prevalence and distribution of soil-transmitted helminth infection in free-roaming dogs in Bali Province, Indonesia / K. K. Agustina et al. *Vet. World*. 2021. № 14 (2). P. 446–451. doi:10.14202/vetworld.2021.446-451
8. Robertson I., Irwin P. J., Lymbry A., Thompson R. C. The role of companion animals in the emergence of parasitic zoonoses. *International Journal for Parasitology*. 2000. № 30 (12–13). P. 1369–1377. doi:10.1016/S0020-7519(00)00134-X
9. Silalahi G. E., Tjahajati I., Nugroho W. S. Incidence proportion, risk factors and blood hematological profile of dogs with a diagnosis of helminthiasis in Gunung Kidul Regency. *Int. J. Sci. Adv.* 2022. № 3 (3). P. 416–420.
10. Prevalence of gastrointestinal parasite on cats in shelter East Surabaya / A. W. P. Purnama et al. *J. Parasit. Sci.* 2019. № 3 (2). P. 47–52.
11. The role of dog sin transmission of gastrointestinal parasites in a remote tea-growing community in north eastern India / R. J. Traub et al. *American Journal Medicine Hygiene*. 2002. № 67. P. 539–545. doi:10.4269/ajtmh.2002.67.539.
12. Tytkowska A., Pilarczyk B., Gregorczyk A., Templin E. Gastrointestinal helminths of dogs in Western Pomerania, Poland. *Wiad Parazytol.* 2010. № 56 (3). P. 269–276.